

2019-12-11
N2019/03147/EIN

Näringsdepartementet

Statens energimyndighet
Box 310
631 04 Eskilstuna

Uppdrag att stödja uppbyggnaden av ett center för elektromobilitet

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Statens energimyndighet (Energimyndigheten) att för perioden 2019–2022 lämna stöd med högst 575 miljoner kronor för uppbyggnaden av ett test- och forskningscenter för elektromobilitet (Centret) i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget nedan.

Utgifterna ska belasta det under utgiftsområde 24 Näringsliv uppförda anslaget 1:5 Näringslivsutveckling, anslagsposten Näringslivsutveckl - del till Statens energimyndighet.

Detta beslut ersätter regeringens beslut den 28 juni 2018, N2017/05176/IFK, om uppdrag att stödja uppbyggnaden av ett testcenter för elektromobilitet.

Bakgrund

RISE Research Institutes of Sweden AB och Chalmers tekniska högskola AB har bildat ett bolag som avser att bygga upp och driva ett test- och forskningscenter för elektromobilitet, benämnt Swedish Electric Transport Laboratory AB (SEEL). Projektering och byggnation planeras starta 2019 och fortgå till 2022.

Centret syftar till att skapa en arena för forskning och utveckling av nya tekniker främst för elektrifierade fordon, men även för elektrifierade fartyg, luftfartyg och arbetsmaskiner samt stärka kompetensen på dessa områden i Sverige. Centret ska fylla en funktion som unik provanläggning för hela

utvecklingsprocessen, från forskning och innovation av komponenter och system till test av huvudsakligen nya kompletta elektrifierade fordonskoncept, elektrifierad framdrivning av fartyg och luftfartyg samt även produkter som kan nyttja testcentrets faciliteter och som bidrar till att nå de energi-, transport- klimatpolitiska mål som riksdagen beslutat.

Centret ska bidra till akademisk forskning av hög kvalitet och påskynda utvecklingen av elektrifierade transportmedel genom tillgång till avancerad infrastruktur uppbyggd även utifrån forskningens behov. Centret planeras även ingå i projekt inom EU för utveckling av batterier och elektromobilitet.

Projektet bygger på samverkan mellan akademi, forskningsinstitut och industri. Centret ska vara en öppen arena som ska erbjuda sina tjänster till potentiella kunder.

Närmare om uppdraget

Energimyndigheten ska efter särskild ansökan från SEEL lämna stöd till bolaget i enlighet med beslut från Europeiska kommissionen om godkännande av stöd.

Ett beslut om stöd ska innehålla de villkor som krävs för att stödet ska vara förenligt med Europeiska kommissionens beslut och förenas med de villkor som krävs för att syftet med stödet ska tillgodoses. Energimyndigheten ska även vara ansvarig för övriga uppgifter som ankommer på stödgivande myndighet i Europeiska kommissionens beslut om godkännande av stöd till SEEL.

Stöd får inte betalas ut om SEEL är föremål för betalningskrav på grund av ett beslut av Europeiska kommissionen som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den inre marknaden.

Energimyndigheten ska därutöver förena sitt beslut om stöd med följande villkor:

1. Stödet får helt eller delvis hållas inne om:

- a) SEEL genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- b) stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och stödmottagaren borde ha insett detta, eller

c) villkoren för stödet inte har följts.

2. SEEL ska vara återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkt 1 a–c föreligger. Energimyndigheten får då besluta att helt eller delvis kräva tillbaka stödet. Om det finns särskilda skäl, får Energimyndigheten efterge kravet på återbetalning helt eller delvis. På stöd som krävs tillbaka ska ränta enligt räntelagen (1975:635) betalas.

3. SEEL ska på begäran lämna de uppgifter som behövs för uppföljning eller utvärdering av den åtgärd som stöd har lämnats för.

Utbetalt stöd ska årligen redovisas i Energimyndighetens årsredovisning och i samband med att denna upprättas ska även information om utbetalt stöd samt uppföljning av utbetalt stöd redovisas i en särskild skrivelse till Regeringskansliet (Näringsdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Transporter är avgörande för att hela landet ska leva och växa. Samtidigt är transportsektorn en sektor med betydande utsläpp där det finns möjligheter att genomföra betydelsefulla utsläppsminskningar i närtid. Transportsektorns betydelse för klimatomställningen understryks av att det är den enda sektorn för vilken riksdagen har beslutat om ett etappmål: Växthusgasutsläppen från inrikes transporter – utom inrikes luftfart som ingår i EU:s utsläppshandels-system – ska minska med minst 70 procent senast 2030 jämfört med 2010.

För att de långsiktiga målen inom transport- och klimatpolitiken ska nås måste utsläppen från transporter minska i snabbare takt än hittills, samtidigt som en god tillgänglighet för näringsliv och medborgare kan säkerställas. Elektrifieringen av transportsystemet är en viktig del i detta. Det pågår en utveckling av elektrifierade fordon, fartyg och luftfartyg. Såväl samhälle som industri behöver bygga kunskap, skapa innovativa koncept och utvärdera deras funktion inom områden där det saknas erfarenhet. För att bedriva avancerad kunskapsutveckling och för att omsätta nya insikter till innovativa lösningar som kan stärka näringslivets konkurrenskraft, främja investeringar och export, samt bidra till att de långsiktiga målen inom energi-, transport- och klimatpolitiken nås, behövs ett tätt samarbete mellan akademi, forskningsinstitut och industri. Regeringen gör bedömningen att SEEL kan bidra till att åstadkomma detta.

Regeringen har i tidigare budgetproposition för 2018 aviserat att ett center för elektromobilitet ska inrättas (prop. 2017/18:1 utg. omr. 24).

Intresset för och behovet av elektromobilitet växer snabbt. Satsningen på ett test- och forskningscenter för elektromobilitet syftar till att stärka förutsättningarna för små och stora företag inom fordonsindustri, flygindustri och för företag inom den maritima sektorn samt för övriga företag som utvecklar teknik inom relevanta områden att dra nytta av det teknikkifte som nu sker. Forskare vid högskolor, universitet och forskningsinstitut kommer genom centret att få tillgång till en avancerad forskningsinfrastruktur.

Genom samverkan mellan akademi, näringsliv och det offentliga kan Sverige kraftsamla för att lösa problem och överbrygga utmaningar som samhället står inför. För att stärka Sveriges och EU:s konkurrenskraft och möta samhällsutmaningar för en hållbar utveckling är samverkan som samlar befintliga tillväxtresurser till attraktiva test- och demonstrationsmiljöer centralt. Satsningen på ett center för elektromobilitet ligger också i linje med regeringens ambition att Sverige ska vara en permanent världsutställning för hållbara innovationer på transportområdet. Satsningen ligger även i linje med regeringens strategiska samverkansprogram och delprogrammet Näringslivets klimatomställning, då centret på sikt förväntas bidra till ett mer transporteffektivt samhälle, mer resurseffektiva fordon och mindre utsläpp och därmed även till de transportpolitiska målen och klimatmålen.

Mot bakgrund av den erfarenhet som Energimyndigheten har av att stödja utvecklingsprojekt inom energiområdet gör regeringen bedömningen att Energimyndigheten bör ansvara för att lämna stöd till den investering som görs för att bygga upp centret.

På regeringens vägnar

Ibrahim Baylan

Per Nylén Tervahauta

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM och INRÅD

Utrikesdepartementet/FH

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/F och UH

Miljödepartementet/KL och KE

Infrastrukturdepartementet/E, US, TP och TM

Forskningsrådet för miljö, areella näringar och samhällsbyggande

Kammarkollegiet

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser

Tillväxtverket

Trafikverket

Upphandlingsmyndigheten

Verket för innovationssystem

Vetenskapsrådet

RISE Research Institutes of Sweden AB

Sveriges export- och investeringsråd

Sveriges Kommuner och Regioner